

Halmeventyr på Mors

FART PÅ: Mors-virksomheden Dansk Dyrestimuli A/S i Fredsø, der producerer halmstrøelsen easy strø, har netop udvidet og taget en ny fabrik i brug. Produktionslinjen på den nye fabrik er den eneste af sin slags i verden.

Eventyret om Easy Strø startede på den tidligere Fredsø Maskinstation ved Jan Nielsen. Han købte en briket-presser, som oprindeligt blev brugt til at presse træpiller sammen i cylinderformede pinde, der kunne bruges til grise-legetøj.

Briket-presseren kunne også presse halm sammen, og det viste sig, at efter halmen havde været både opvarmet og presset hårdt sammen, blev strukturen slået så meget i stykker, at det blev både blødere og fik en højere sugsevne.

Jan Nielsen spurgte sin søster, Gitte Jensen, om hun troede, at hun kunne sælge strøelsen. Det kunne hun, og nu har Jan Nielsen solgt maskinstationen fra og bygget en helt ny fabrik til produktionen af easy strø sammen med tre andre aktionærer.

- Interessen var helt overvældende, fortæller Gitte Jensen.

Salgsekspllosion

Salget af halmstrøelsen Easy Strø eksploderede, da virksomheden præsenterede produktet på Agromek i 2007. På et tidspunkt var leveringstiden oppe på imod seks uger, og for at kunne matche efterspørgslen var det nødvendigt at fremstille endnu mere.

Derfor blev det nødvendigt at bygge en fabrik, der kunne håndtere større mængder.

TEAM: Sælger Gitte Jensen, direktør og medindehaver Henning Bøndergaard og medindehaver Jan Nielsen fra Dansk Dyrestimuli A/S er meget tilfredse med den nye fabrik, hvor der produceres easy strø.

Fabrikken på 2600 kvadratmeter stod klar sidst i april i år. Produktionslinjen er den eneste af sin slags i verden, og er blevet tildelt tilskud fra både EU og Fødevarerministeriets Landdistriktsprogram.

Sammensat på en ny måde

Selvom den patenterede produktionslinje er unik, så er den sammensat af kendte, danske maskiner.

Når halmen kommer ind i big-baller bliver den oprevet og renses for støv i en Cormall fuldfoederblander fra Sønderjylland.

Derefter er den igennem en hammermølle, der er kendt fra den danske korn- og foderstofsektor, inden den kommer igennem briketpresseren.

Dernæst venten er tur gennem en hammermølle og

endnu en gang støvrensning, før det færdige produkt enten læses direkte ud i en walking floor lastbil i løs vægt eller pakkes i plastiksække på den fuldautomatiske pakkelinje.

Processen er unik, og det betyder også, at det produkt, der kommer ud i den anden ende, er unikt.

- En strøelse som Easy Strø findes ingen andre steder i verden end på Mors, fortæller Gitte Jensen.

Unikke egenskaber

Den proces, halmen er igennem, gør, at strøelsen får nogle egenskaber, som især mange kvægholdere sætter pris på, men også hesteholdere, kyllingeproducenter, minkavlere og svineproducenter bruger strøelsen.

Opvarmningen til mellem

OPVARMNING: Varmepresseren er hjertet i fabrikkens produktionslinje. Her varmes halmen op til mellem 150 og 170 grader celsius og presses hårdt sammen. Derefter rives halmen op igen.

150 og 170 grader celsius og den hårde sammenpresning gør, at alle cellevægge og fibre i halmen er knust. Det giver både bløde strå, men også strå der har en sugsevne, der er dobbelt så høj end hos almindelig halm.

Efter turen gennem produktionslinjen har halmen også en højere massefylde. Det betyder, at strøelsen er tung og derfor ikke bliver skubbet ud af sengebåsene i kvægstalde.

Som halm har easy strø også den fordel, at det danner flydelag på gyllen og er hurtigt omsætteligt i marken.

Køer er vilde med easy strø

Den bløde struktur er især

en fordel for køernes yver, da risikoen for ridser på yveret mindskes. Derved bliver yversundheden bedre, hvilket igen mindsker risikoen for yverbetændelse og høje cellletal.

Strøelsens sugsevne sørger også for, at sengebåsen er tør, og det har også en gavnlige effekt ikke bare på yveret, men også på ben og led.

Processen igennem fabrikken er også næsten 100 procent steril, da halmen for det første varmes op til 160 grader celsius og derefter ikke er i kontakt med luft.

- På den måde undgår man, at der er bakterier, for eksempel coli, i strøelsen, forklarer Gitte Jensen.

Halm, halm og atter halm

Fremstillingen af easy strø er betinget af halm af en god kvalitet og meget af det. På en god dag bruger fabrikken 120 tons halm. Det svarer til, at mellem fem og syv tons halm pakkes i enten sække eller læsses på lastbiler i løs vægt i timen.

- Vi er dækket ind med levering af halm det næste år, men efterspørgslen på halm er steget og dermed også prisen, forklarer Henning Bøndergaard, der er direktør og aktieindehaver i Dansk Dyrestimuli A/S.

Han er uddannet ingeniør, og det er ham, der har udviklet produktionslinjen på fabrikken.

- Hjertet i fabrikken er stadig briketpresseren og hammermøllen som i den gamle fabrik, men vi har måttet tage andre maskiner i brug for at være mere effektive, fortæller han.

Eventyret fortsætter

Eventyret på Mors er ikke slut endnu. Planen er, at produktionslinjen, der nu har to linjer, skal udvides til fire linjer, samt at fabrikken skal til at producere 24 timer i døgnet.

Udviklingen stopper altså ikke her, og ude bagved er der allerede gjort plads til at udvide.

Efterspørgslen på strøelsen bliver ikke mindre, og direktør Henning Bøndergaard fortæller, at der også er vist stor interesse for strøelsen fra udlandets side.

Af Anne Kjærsgaard

Med fra starten

FORSØGSKANIN: Mælkeproducent Preben Poulsen, Fredsø på Mors, har været med til at udvikle halmstrøelsen easy strø helt fra starten.

Virksomheden Dansk Dyrestimuli A/S, der producerer halmstrøelsen easy strø, har netop bygget ny fabrik i Fredsø på Mors. Tidligere lejede de sig ind hos Knud Poulsen, som drev et landbrug med mælkeproduktion sammen med sin søn Preben Poulsen. I dag driver Preben Poulsen bedriften alene med hjælp fra sin far.

Preben Poulsen har været involveret i easy strø lige fra starten på mere end en måde. Han fungerede nemlig også som forsøgskanin under udviklingen af strøelsen.

- Når vi skulle afprøve noget, så tog vi op til Preben, fortæller sælger Gitte Jensen fra Dansk Dyrestimuli A/S.

Havde problemer

Da Dansk Dyrestimuli begyndte at udvikle strøelsen i 2004, var Preben Poulsen straks med på ideen.

- Jeg havde problemer med at finde noget strøelse, der duede i sengebåsene, fortæller han.

Tidligere havde mælkeproducenten brugt både snittet halm og savsmuld under de

125 malkende køer i sengebåse med madrasser i den nye stald fra 2003.

- Det snittede halm blæste ud af sengebåsene, og savsmuldet var hårdt ved både haser og yversundhed, forklarer han.

Bedre resultater

Preben Poulsen oplevede, at han fik bedre resultater allerede efter et par måneder.

- Haser og yver fik det bedre og bedre. Køerne var pæne og rene, og der var ingen skrammer på hverken ben eller yver. Nu har jeg ingen nævneværdige problemer med yverbetændelse, fortæller han.

Derudover var han meget tilfreds med, at easy strø blev i båsene, tørrede underlaget ud, og at det dannede flydelag på gyllen. Desuden pointerer han, at strøelsen er nemt at bruge. Preben Poulsen bruger to gange fem minutter om dagen på at strø op.

Om økonomien i at bruge strøelsen siger Preben Poulsen:

- Når jeg får en bedre sundhed i min besætning, så er der økonomi i det.

ankj

UDVIKLING: Mælkeproducent Preben Poulsen, Fredsø på Mors, har været en af forsøgskaninerne under udviklingen af halmstrøelsen easy strø. Han bruger strøelsen i dag og er meget tilfreds med det.

LASK

MERE OVERSKUD – STØRRE VÆKST

Bekæmp ukrudtet i dine leverandøraftaler med et medlemskab i LASK!

Får du altid de rabatter, du burde, når det kommer til dine forhandlinger med diverse leverandører?

Det er nok de færreste, der kan sige ja til det, men det kan vi hos LASK. Endda med så store besparelser at hente, at det vil fjerne det værste ukrudt i dine leverandøraftaler.

Tilmeld dig LASK allerede i dag og få 3 ltr. Glyfosat (DanOut 360) tilsendt ganske gratis.

Klik ind på www.lask.dk og tilmeld dig on-line. Husk at anføre "360" under "øvrige bemærkninger".

Tilbudet gælder for de næste 200 Landmænd som tilmelder sig LASK.

Landbrugets Samkøb ApS | Energivej 13 | 2750 Ballerup | Tlf. +45 7020 6230
Fax +45 7020 6231 | www.lask.dk